# ระบบน้ำทางภายในคาคารด้วยความเป็นจริงเสริม

# **Augmented Reality Indoor Navigation System**

บุณฑริกา โพชฌงค์เคช, เอื้อมพร รักกำเหนิด และ สมเกียรติ วังศิริพิทักษ์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาคกระบัง กรุงเทพฯ

ABSTRACT – Augmented reality based indoor navigation system running on a smartphone is proposed to be used for in-building navigation. The system uses a built-in camera to capture the image of surroundings, detects a natural marker in the image, and calculates the pose of the camera with respect to the marker. The position and orientation of the camera (which are the same as the smartphone itself) with respect to the indoor map are then determined using the pose information of that marker—note that each marker must be pre-registered with pose information in the system. Once the destination is specified by the user, the shortest path to that destination will be calculated and the arrow pointing along the path to the destination will be augmented on the scene. The information message explaining the route will also be annotated on the screen and be read out to help guide users to the destination. In addition, the system can display a top view map of building showing current position and facing direction of the user, and drawing the route to the destination—the top-view mode makes a better understanding and experience for the user.

KEY WORDS -- Indoor navigation; augmented reality; natural marker; smartphone

บทคัดย่อ -- ระบบนำทางภายในอาคารด้วยความเป็นจริงเสริม ทำงานบนสมาร์ทโฟน โดยใช้กล้องบนสมาร์ทโฟนในการ รับภาพมาร์กเกอร์ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ (Natural Marker) ในสภาวะแวดล้อมนั้น ๆ เพื่อค้นคืนตำแหน่งและทิศทางการหัน ของสมาร์ทโฟน และแสดงข้อมูลดังกล่าวบนแผนที่ของอาคาร ทำให้ผู้ใช้งานทราบตำแหน่งปัจจุบันในอาคารและทิศทางการ หัน โดยจะต้องมีการบันทึกตำแหน่งและทิศทางการหันของภาพมาร์กเกอร์ทั้งหมดไว้ในระบบเป็นการล่วงหน้า เมื่อผู้ใช้ระบุ จุดหมายปลายทางภายในอาคาร ระบบจะคำนวณเส้นทางที่สั้นที่สุดไปยังปลายทางนั้น พร้อมทั้งแสดงความเป็นจริงเสริม (Augmented reality) เพิ่มเข้าไปในภาพ เพื่อช่วยนำทางผู้ใช้งานไปยังจุดหมาย ความเป็นจริงเสริม ประกอบด้วยลูกศรชื้ ทาง ข้อความแนะนำ และเส้นทางบนแผนที่ภาพ มุมบนของชั้นอาคาร เพื่อให้ผู้ใช้มองเห็นภาพรวมและสามารถใช้ระบบในการนำทางได้ดียิ่งขึ้น

**คำสำคัญ** – การนำทางในอาคาร; ความเป็นจริงเสริม; มาร์กเกอร์ธรรมชาติ; สมาร์ทโฟน

#### 1. บทนำ

ปัจจุบันมีผู้ใช้งานสมาร์ทโฟนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากสถิติ ในปี 2559 มีผู้ใช้สมาร์ทโฟนทั่วโลกทั้งสิ้น 2.1 พันล้านคน [1] โดยผู้ใช้กลุ่มใหญ่ ได้แก่ นักศึกษาจนไปถึงพนักงานบริษัทวัย กลางคน ผู้ใช้งานกลุ่มนี้บางครั้งต้องเดินทางไปยังอาคาร สถานที่ใหม่ ๆ ซึ่งผู้ใช้งานจะไม่ทราบตำแหน่งของห้องหรือ สถานที่ปลายทางในอาคารนั้น ๆ ทำให้เสียเวลาในการค้นหา แม้ว่าในบางอาคารจะมีจุดประชาสัมพันธ์ให้ทำการสอบถาม เส้นทาง แต่ถ้าจุดหมายปลายทางดังกล่าวมีระยะทางไกลจาก จุดตั้งต้น และเส้นทางเดินมีความซับซ้อน ก็อาจทำให้เกิดความ

สับสนในระหว่างทางที่เดินได้ ป้ายประชาสัมพันธ์ที่มีการ ติดตั้งแผนที่มุมบนของอาคาร อาจช่วยนำทางได้ในบางกรณี แต่หากไม่คุ้นชินกับอาคารดังกล่าว ก็จะไม่สามารถหาตำแหน่ง ของป้ายได้โดยง่าย นอกจากนี้ การทำความเข้าใจกับแผนที่มุม บนก็มิใช่เรื่องง่าย เนื่องจากผู้ใช้งานจะต้องทราบตำแหน่ง ปัจจุบันและทิศทางการหันของตนเอง จึงจะสามารถทราบได้ว่า จะต้องเดินไปในทิศทางใด การใช้แผนที่แผ่นพับอาจช่วย แก้ปัญหาการลืมเส้นทางระหว่างที่เดินไป แต่ก็ไม่สามารถ แก้ปัญหาการหลงตำแหน่งและทิศทางได้ คณะผู้วิจัยและพัฒนา

จึงออกแบบและพัฒนาระบบนำทางภายในอาคารนี้ เพื่อแก้ใจ ปัญหาข้างต้น

ระบบนำทางภายในอาคารด้วยความเป็นจริงเสริม ได้รับ การพัฒนาขึ้นให้ทำงานบนสมาร์ทโฟนระบบปฏิบัติการแอน ครอยค์ ตัวระบบจะใช้กล้องที่ติดตั้งมากับสมาร์ทโฟนในการ จับภาพมาร์กเกอร์ที่มีอยู่ตามธรรมชาติภายในอาคาร เพื่อระบุ ตำแหน่งและทิสทางการหันของผู้ใช้ และแสคงเส้นทางพร้อม กับความเป็นจริงเสริม (ลูกสร ข้อความ เสียง เส้นทาง) เพื่อช่วย นำทางผู้ใช้ไปยังจุดหมายปลายทางในอาคารที่ด้องการ

การจัดเรียงเนื้อหาของบทความเป็นดังนี้ ในส่วนที่สอง จะเป็นการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการนำทางแบบเดิม และ รูปแบบการนำทางแบบใหม่ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลชีช่วย ในการนำทาง ส่วนที่สามจะนำเสนอระบบที่คณะผู้วิจัชได้ พัฒนาขึ้นเพื่อนำทางภายในอาคารด้วยความเป็นจริงเสริม ผล การทดสอบการทำงานและประสิทธิภาพของระบบจะแสดงไว้ ในส่วนที่สี่ และส่วนที่ห้าจะกล่าวถึงข้อสรุปจากการพัฒนา และทดลองใช้ระบบ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการวิจัยและ พัฒนาใบคบาคต

# 2. การนำทางภายในอาคารแบบเดิมและเทคโนโลยี การนำทางแบบใหม่

รูปแบบการนำทางภายในอาคารแบบเดิมที่ใช้กระดาษและ/
หรือป้ายบอกทาง ซึ่งไม่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย
ยังคงได้รับความนิยมใช้งานกันอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากใช้เงิน
ในการลงทุนต่ำ และผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์พิเศษ
คณะผู้วิจัยได้รวบรวมสรุปรูปแบบการนำทางคังกล่าว โดย
วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละรูปแบบไว้ ณ ที่นี้ และได้
ค้นคว้ารวบรวมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการนำทางใน
อาคารแบบใหม่ ซึ่งมีอยู่หลากหลายประเภท โดยในที่นี้จะขอ
ยกตัวอย่างเฉพาะระบบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับระบบที่
นำเสนอในบทความนี้

#### 2.1 รูปแบบการนำทางภายในอาคารแบบเดิม

คณะผู้วิจัยและพัฒนาได้ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการนำทาง ภายในอาคารแบบเดิม ซึ่งมิได้พึ่งพาเทคโนโลยี และยังคงมีการ ใช้งานกันอยู่ในปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การใช้แผนที่กระดาษขนาดพกพา การใช้แผนที่ขนาดใหญ่ที่ ติดตั้งตามจุดต่าง ๆ และการใช้ป้ายบอกทางติดตั้งตามจุดต่าง ๆ กายใบอาการ

• การใช้แผนที่กระดาษนำทาง เป็นการแจกแผนที่ภายใน อาคารให้แก่ผู้ใช้ภายนอก โดยในแผนที่แผ่นพับจะระบุชื่อ ห้องต่าง ๆ ไว้บนแผนที่ และสามารถเพิ่มรายละเอียคอื่น เช่น รายชื่อห้องหรือร้านค้า สถานที่จัดงาน และข้อมูลที่สำคัญ ลง ในแผนที่เพิ่มเติมได้

ข้อดี ผู้ใช้สามารถเห็นภาพรวมของอาคารได้ตลอดเวลา เนื่องจากสามารถพกแผนที่ติดตัวไว้ได้

ข้อจำกัด หากจุดสังเกตบริเวณรอบตัวผู้ใช้งานมี ไม่เพียงพอ ผู้ใช้จะ ไม่สามารถทราบ ได้ว่า ณ ปัจจุบันอยู่ที่ส่วนใดของ อาคาร และ/หรือ ไม่ทราบว่ากำลังหันหน้าไปในทิศทางใด ทำให้ไม่สามารถกำหนดเส้นทางไปยังจุดหมายปลายทางได้

• การใช้แผนที่ที่ติดตั้งตามจุดต่าง ๆ ภายในอาการ เป็นการนำ แผนที่ขนาดใหญ่ไปติดไว้ตามจุดต่าง ๆ เช่น ทางร่วม ทาง แยก บันได หน้าถิฟต์ หรือจุดสำกัญที่มีคนมารวมตัวกันหรือ เดินผ่านเป็นจำนวนมาก

ข้อดี สามารถระบุตำแหน่งและทิศทางการหันปัจจุบันไว้บน แผบที่ได้

ข้อจำกัด ต้องจดจำตำแหน่งและทิศในการเลี้ยวเพื่อเดินทาง ไปยังจุดหมายปลายทาง หากมีจุดติดตั้งไม่ทั่วถึง อาจทำให้ ผู้ใช้หลงทาง และเสียเวลาในการเดินหาแผนที่เหล่านั้น

• การใช้ป้ายบอกทางที่ติดตั้งตามจุดต่าง ๆ ภายในอาคาร เป็น การนำป้ายชื้บอกทาง ติดตั้งไว้เป็นระยะ ๆ ตามทางร่วม ทาง แยก ระหว่างทาง ในจุดที่ผู้ใช้สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย เช่น แขวนจากข้างบน หรือติดตั้งตามเสา เป็นต้น

ข้อดี สามารถแสคงทิศทางการเดินเพื่อนำทางผู้ใช้งานเป็น ระยะ ๆ ตลอดทางที่เดินไปได้

ข้อจำกัด ป้ายบอกทางจะแสดงเฉพาะจุดสำคัญเท่านั้น เพื่อมิ ให้มีปริมาณมากเกินไป ทำให้ผู้ใช้ต้องทราบก่อนว่าจุดหมาย ของตนอยู่ใกล้บริเวณจุดสำคัญใด

โดยทั่วไป ในอาคารขนาดใหญ่ จะมีการใช้ทั้ง 3 รูปแบบ ข้างต้นในการนำทาง เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของแต่ละวิธี แต่การ ผสมผสานทั้ง 3 รูปแบบนี้ กี่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการหลง ทางที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินในจุดที่ไม่มีแผนที่และป้ายบอก ทางติดตั้งไว้ รวมถึงปัญหาของผู้ใช้งานที่ไม่สันทัดในการใช้ งานแผนที่

#### 2.2 เทคโนโลยีการนำทางในอาคารแบบใหม่

การนำทางในอาคารโดยใช้เทคโนโลยีช่วยนั้น มีวัตถุประสงค์ เพื่ออำนวยความสะควกให้กับผู้ใช้งาน โดยผู้ใช้งานจะต้อง พกพาอุปกรณ์ช่วยนำทาง (เช่น สมาร์ทโฟน ฯลฯ) ติดตัวไว้ ส่วนมากมักจะมีส่วนต่อประสานกับผู้ใช้งาน 2 ส่วน ได้แก่ การ รับเข้าข้อมูลเพื่อใช้ในการประมวลผลเส้นทาง และการ แสดงผลเพื่อช่วยนำทางให้ผู้ใช้งานสามารถเดินไปยังจุดหมาย ปลายทางได้ นอกจากส่วนที่มีการติดต่อกับผู้ใช้งานแล้ว ระบบนำทางในอาคารแบบใหม่ จะต้องมีส่วนประกอบภายใน ที่สำคัญอีก 3 ส่วน ได้แก่ การระบุพิกัคปัจจุบันของผู้ใช้ใน อาคาร (Indoor positioning) การคำนวณหาเส้นทางจาก ตำแหน่งปัจจุบันไปยังจุดหมายปลายทาง (Route calculation) และการประมวลข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการแสดงผล (เช่น ทิศทางของลกศรชื้นำทาง ข้อความและเสียงนำทาง เป็นต้น) ปัจจุบันมีการนำเสนอระบบนำทางในอาการโดยใช้เทกโนโลยี ที่แตกต่างกันหลายวิธี ในที่นี้จะแบ่งระบบนำทางออกเป็น 3 กล่มใหญ่ ๆ ดังนี้

# 2.2.1 ระบบที่ใช้อุปกรณ์เสริมภายนอก

ผู้ใช้งานระบบประเภทนี้ นอกจากจะต้องพกพาอุปกรณ์ช่วยนำ ทางแล้ว ผู้พัฒนาระบบจำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์ส่งสัญญาณไว้ ตามตำแหน่งต่าง ๆ ในอาการด้วย เพื่อช่วยในการระบุพิกัคของ ผู้ใช้งานที่ถืออุปกรณ์นำทางไว้ (หลักการเดียวกับการใช้ ดาวเทียมระบุพิกัด) ปัจจุบันมีการนำเสนอการใช้งานอุปกรณ์ ภายนอกประเภทต่าง ๆ หลายประเภท เช่น

• การใช้อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi ในขั้นตอนของการ ติดตั้งระบบ ผู้พัฒนาระบบจะต้องวัดความแรงของสัญญาณ Wi-Fi ที่ได้รับจากอุปกรณ์กระจายสัญญาณ (Wi-Fi Access Point) ต่าง ๆ ที่ได้ติดตั้งไว้แล้วภายในอาการ โดยทำการวัด ณ ตำแหน่งต่าง ๆ ในอาการ เพื่อสร้างแผนที่ร่องรอย สัญญาณ (Footprint map) ของอุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi แผนที่ร่องรอยสัญญาณดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ในการระบุ ตำแหน่งของผู้ใช้งาน โดยทั่วไป จะสามารถคำนวณหา ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ใช้งานได้ เมื่อสามารถตรวจพบ สัญญาณ Wi-Fi จากอุปกรณ์กระจายสัญญาณอย่างน้อง 4 จุด ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi ช่วยใน การระบุตำแหน่ง ได้แก่ งานวิจัยที่นำเสนอโดย Evennou และคณะ [2] ซึ่งใช้สัญญาณ Wi-Fi ร่วมกับค่าความเฉื่อยใน

การระบุตำแหน่งในอาคารของอุปกรณ์พกพา และงานวิจัยที่ นำเสนอโดย ล้ำมณี ชะนะมา และคณะ ซึ่งทำการศึกษา วิธีการปรับปรุงการระบุตำแหน่งภายในอาคารด้วยสัญญาณ Wi-Fi [3]

ข้อดี หากมีการติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi ภายใน อาคารอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องซื้ออุปกรณ์ใด ๆ เพิ่มเติม สามารถใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วภายในอาคารได้ทันที

ข้อจำกัด ในปัจจุบันระบบปฏิบัติการ iOS ยังไม่อนุญาตให้ เข้าถึงข้อมูลของจุด Access Point ทำให้ไม่สามารถใช้วิธีนี้ กับอุปกรณ์ที่ใช้ระบบปฏิบัติการ iOS ได้ นอกจากนี้ ความ แรงของสัญญาณ Wi-Fi ที่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์รับได้ ยัง ขาดความเสถียร เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการบดบังโดย วัตถุที่เคลื่อนไหว (เช่น คนที่เดินไปมา) และทิศทางการหัน ของอุปกรณ์ (ซึ่งทำให้ร่างกายของผู้ถือบดบังคลื่นสัญญาณ)

• การใช้อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Bluetooth ระบบนำทางที่ ใช้อุปกรณ์กระจายสัญญาณบลูทูธ มีลักษณะคล้ำยคลึงกับ ระบบนำทางที่ใช้อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi สิ่งที่ ต่างกัน คือ การเปลี่ยนสัญญาณที่ใช้ในการคำนวณตำแหน่ง จากสัญญาณ Wi-Fi เป็นสัญญาณบลทธ ตัวอย่างเช่น งานวิจัยและพัฒนาของ กฤษฎา ทองเชื้อ และคณะ [4] ซึ่งนำ อุปกรณ์กระจายสัญญาณบลูทูธประเภทใช้พลังงานต่ำ ไป ติดตั้งตามตำแหน่งต่าง ๆ ภายในอาการ และใช้สมาร์ทโฟน แอนครอยค์สร้างแผนที่ร่องรอยสัญญาณ (Fingerprint map) ของบลูทูธ เพื่อนำไปใช้ในการระบุตำแหน่งของผู้ใช้งาน ต่อไป คณะผู้วิจัยได้พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อช่วยอำนวย ความสะควกให้กับผู้ติดตั้งระบบ สามารถสร้างแผนที่มุมบน ของอาคารได้โดยง่าย ในการนำทาง จะใช้สมาร์ทโฟนที่มี อุปกรณ์รับสัญญาณบลูทูธเป็นเครื่องมือช่วยในการนำทาง โดยจะตรวจวัดค่าความแรงของสัญญาณจากอุปกรณ์กระจาย สัญญาณบลูทูธอย่างน้อย 4 ตัว แล้วส่งข้อมูลดังกล่าวไปให้ เซิร์ฟเวอร์ทำการประมวลผลหาค่าตำแหน่งให้

ข้อดี สามารถประหยัดการใช้พลังงานได้ หากเลือกใช้ อุปกรณ์กระจายสัญญาณประเภทที่ใช้พลังงานต่ำ

ข้อจำกัด ความแรงของสัญญาณบลูทูธ ที่อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์รับได้ ยังขาดความเสถียร เช่นเดียวกับกรณี การใช้อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi นอกจากนี้ การ คำนวณเพื่อระบุทิศทางการหันของอุปกรณ์ ยังทำได้ยาก • การใช้ iBeacon เป็นเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาโดยบริษัท แอปเปิล [5] เพื่อใช้ในการส่งข้อมูลและตำแหน่งในอาคาร ให้กับผู้ใช้งานสมาร์ทโฟนที่รองรับเทคโนโลยีนี้ อปกรณ์ iBeacon อาศัยเทคโนโลยีบลูทูธในการระบุตำแหน่งของ ผู้ใช้งาน เจ้าของสถานที่จะต้องนำอุปกรณ์กระจายสัญญาณ ที่เรียกว่า iBeacon ไปติดตั้งในจดต่าง ๆ ตามอาคาร จดที่ ติดตั้งควรอยู่ในบริเวณที่ส่งสัญญาณได้ดี เช่น บริเวณทาง แยก เป็นต้น อปกรณ์ iBeacon แต่ละตัวจะติดตั้งในบริเวณที่ ใกล้กัน และอยู่ในระยะที่สามารถส่งสัญญาณครอบคลุมไป ถึง iBeacon ตัวที่อยู่ใกล้เคียงได้ เมื่อผู้ใช้เปิดการใช้งาน iBeacon บนมือถือ และเดินมาที่จุดใด ๆ ในอาการ อุปกรณ์ กระจายสัญญาณ iBeacon จะส่งสัญญาณบลูทูธไปยัง สมาร์ทโฟนของผู้ใช้ สมาร์ทโฟนจะตรวจวัดความแรงของ สัญญาณ แปลงค่าความแรงให้เป็นค่าระยะห่าง และนำค่า เหล่านั้นมาคำนวณรวมกับค่าที่ได้จากอุปกรณ์กระจาย สัญญาณ iBeacon ตัวอื่น เพื่อให้ได้พิกัดของผู้ใช้ที่แม่นยำขึ้น จากนั้น จึงนำพิกัดของผู้ใช้มาระบุสถานที่ที่ผู้ใช้อยู่ หากมี การเพิ่มความสามารถให้แอปพลิเคชันแสดงตำแหน่งบน แผนที่ได้ ก็จะทำให้ผู้ใช้งานสามารถใช้ข้อมูลตำแหน่งใน การเลือกเส้นทาง เพื่อเดินทางไปยังจุดหมายที่ต้องการได้ ตัวอย่างเช่น งานวิจัยและพัฒนาของ I.Gorovyi และคณะ [6] ซึ่งได้ทดสอบความแม่นยำของการคำนวณหาตำแหน่งของ สมาร์ทโฟน เมื่อได้รับสัญญาณบลูทุธจากอุปกรณ์กระจาย สัญญาณ iBeacon จำนวน 4 ตัว ผลการทคสอบพบว่ามีความ แม่นยำค่อนข้างสูง โคยมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 2 เมตร ข้อดี ระบบนี้มีความแม่นยำสูง สามารถนำไปใช้ในเชิงธุรกิจ ใค้จริง และยังสามารถใช้ได้ทั้งบนระบบปฏิบัติการ iOS และ Android

ข้อจำกัด อุปกรณ์กระจายสัญญาณ iBeacon แต่ละตัว มีราคา ประมาณ 400-500 บาท หากต้องการติดตั้งใช้งานในอาคาร หรือสถานที่ที่มีอาณาบริเวณกว้าง ต้องคำนึงถึงปริมาณการ ใช้งานและผลตอบแทนที่ได้รับว่าคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายในด้าน อุปกรณ์ที่มากขึ้นหรือไม่

# 2.2.2 ระบบที่ไม่ใช้อุปกรณ์เสริมภายนอก

ผู้ใช้งานระบบประเภทนี้ จะต้องพกพาอุปกรณ์ช่วยนำทางที่ สามารถกำนวณตำแหน่งของอุปกรณ์ได้ด้วยตัวเอง โดย ผู้พัฒนาระบบไม่จำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมอื่นใดไว้ใน อาคาร (หลักการเคียวกับการที่มนุษย์สามารถรับรู้ตำแหน่งของ ตนเองได้จากสภาวะแวดล้อมและ/หรือการเคลื่อนไหวของ ตนเอง) ตัวอย่างเช่น

• Inertial Navigation System (INS) หรือระบบนำทางด้วยค่า ความเฉื่อย เป็นระบบนำทางซึ่งใช้ค่าความเฉื่อยที่วัดได้จาก เซ็นเซอร์ความเฉื่อย (Inertial sensor) มาทำการคำนวณค่า ความเร็วและทิศทางการหันของผู้ใช้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ สามารถระบตำแหน่งและทิศทางการหันที่อ้างอิงกับ ตำแหน่งและทิศทางการหันก่อนหน้าได้ โดยทั่วไปจะใช้ตัว วัดความเร่ง (Accelerometer) และตัววัดการหมน (Gyroscope) ควบคู่กัน โดยอาจใช้ร่วมกับตัววัดความเข้ม ของสนามแม่เหล็ก (Magnetometer) [7] อุปกรณ์เหล่านี้ แรกเริ่มถกสร้างขึ้นมาเพื่อนำมาใช้ทางการทหารและ ดาวเทียมบนอวกาศ ตัวอย่างเช่น งานวิจัยและพัฒนาของ ฐา กูล เทพศิริ และคณะ [8] ซึ่งใช้ส่วนเสริม IndoorAtlas และ เซ็นเซอร์หลายประเภท รวมถึงเซ็นเซอร์วัคความเข้มของ สนามแม่เหล็ก (Magnetometer) ในการสร้างแผนที่อาคารที่มี ร่องรอยความความเข้มของสัญญาณต่าง ๆ รวมถึงความเข้ม ของสนามแม่เหล็กโลก เพื่อนำมาใช้ในการระบุตำแหน่ง และนำทางในอาคาร โดยผลการทดสอบพบว่ายังมีค่าความ ผิดพลาดสูงถึง 20% ส่วนงานวิจัยและพัฒนาของ V. Shivam และคณะ [9] นำเสนอการใช้ตัววัดความเข้ม สนามแม่เหล็ก (Magnetometer) ในการตรวจสอบทิศ ทางการหัน ควบค่กับตัววัคความเร่ง (Accelerometer) ในการ ตรวจสอบระยะทางในการก้าวเดินของผู้ใช้

ข้อดี ระบบนี้ไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์เสริมจากภายนอก ทำให้ไม่จำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์ใด ๆ ในอาการ

ข้อจำกัด มีสมาร์ทโฟนในอัตราส่วนเพียง 1 ใน 5 รุ่นเท่านั้น ที่มีตัววัดการหมุน Gyroscope นอกจากนี้การหาการกระจัด (Displacement) ด้วยตัววัดกาวมเร่ง (Accelerometer) นั้น จะ ใช้การคำนวณทางปริพันธ์ (Integration) อย่างต่อเนื่อง หาก มีความคลาดเคลื่อนในการคำนวณการกระจัดแต่ละครั้ง แม้ จะมีค่าเพียงเล็กน้อย แต่ค่าความคลาดเคลื่อนดังกล่าวจะถูก สะสมอยู่ในค่าตำแหน่งที่คำนวณได้ ทำให้ค่าตำแหน่งที่ คำนวณได้แตกต่างไปจากค่าความจริงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เกิด ปัญหาที่เรียกว่า Tracking drift หากไม่มีการอ้างอิงข้อมูล จากภายนอก ก็จะไม่สามารถขจัดปัญหา Tracking drift นี้ให้ หมดไปได้

• Vision based system หรือระบบนำทางด้วยการวิเคราะห์ ภาพถ่ายของสภาวะแวคล้อม เป็นระบบนำทางซึ่งใช้กล้อง (Image sensor) บันทึกภาพวิดีโอของสภาวะแวคล้อม และนำ ค่าข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากภาพวิดีโอเหล่านั้น มาทำการ คำนวณหาตำแหน่งและทิศทางการหันของผู้ใช้ โดยทั่วไป ระบบจะต้องทำการบันทึกภาพถ่าย ณ ตำแหน่งต่าง ๆ ภายใน อาคารไว้ล่วงหน้า และทำการระบุตำแหน่งและทิศทางที่ได้ บันทึกภาพถ่ายแต่ละภาพไว้ในระบบ ส่วนในขั้นตอนของ การนำทางนั้น ผู้ใช้งานจะต้องส่องกล้องที่ติดตั้งอยู่กับ อุปกรณ์นำทาง เพื่อให้ระบบทำการคำนวณหาตำแหน่งและ ทิศทางการหันของกล้อง โดยอาศัยผลลัพธ์จากการจับคู่ (matching) ข้อมูลในภาพปัจจุบันกับภาพถ่ายที่บันทึกไว้ ล่วงหน้า ตัวอย่างเช่น การระบพิกัดของผู้ใช้งานด้วยกล้อง สมาร์ทโฟน ซึ่งนำเสนอโดย E. Deretey และคณะ [10] ที่ใช้ กล้อง Kinect เก็บภาพโดยรอบของห้องหรืออาคารไว้ ล่วงหน้า แล้วนำมาประมวลผลเพื่อสร้างแผนที่สามมิติเก็บ ไว้ในฐานข้อมูลของระบบ โดยในการคำนวณหาตำแหน่ง ของผู้ใช้งานนั้น จะใช้กล้องในสมาร์ทโฟนรับภาพเข้ามาเพื่อ ทำการกันดื่นตำแหน่ง ผลการทดสอบพบว่าสามารถ คำนวณหาตำแหน่งปัจจุบันได้ก่อนข้างแม่นยำ นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งงานวิจัยและพัฒนาที่สามารถนำไปใช้งานได้จริง ใค้แก่ แอปพลิเคชัน Travi-Navi ที่นำเสนอโดย Y.Zheng และคณะ [11] ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ข้อมูลภาพจากกล้อง ร่วมกับข้อมลที่ได้จากเซ็นเซอร์ความเฉื่อย (Inertial sensor) ในการเก็บเส้นทางการเดินของผู้ใช้งานที่เกยเดินผ่านสถาน ที่นี้มาก่อน เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลสำหรับการนำทางใน อนาคต โดยทุกครั้งที่มีผู้ใช้งานเดินผ่านเส้นทางใหม่ภายใน อาคาร ระบบจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเส้นทางใหม่ ๆ เหล่านั้น ทำให้ได้รับข้อมลแผนที่ในอาคารเพิ่มขึ้น ระบบ จะนำข้อมูลเส้นทางที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้ มาใช้ในการคำนวณหา เส้นทางนำทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้นให้กับผู้ใช้งานอื่นต่อไป ข้อดี ผู้ดูแลระบบไม่จำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์เสริมในอาคาร ที่ต้องการนำทาง

ข้อจำกัด หากระบบใคมีการคำนวณที่ซับซ้อน (เช่น การ วิเคราะห์ข้อมูลภาพ เป็นต้น) และอุปกรณ์นำทางมี ประสิทธิภาพไม่เพียงพอ อาจทำให้ไม่สามารถประมวลผล บนอุปกรณ์นำทางนั้นได้ทั้งหมด จำเป็นต้องมีการส่งข้อมูล ผ่านเครือข่ายไปยังเครื่องแม่ข่ายเพื่อทำการคำนวณให้

#### 2.2.3 ระบบแบบผสมผสาน

ระบบนำทางบางระบบจะผสมผสานข้อมูลที่ได้จากตัวอุปกรณ์ นำทางและจากอุปกรณ์เสริมที่ติดตั้งไว้ตามตำแหน่งต่าง ๆ ของ อาคาร มาช่วยในการคำนวณหาตำแหน่งและทิศทางการหัน ของผู้ใช้งาน ตัวอย่างเช่น

- ระบบ CAViAR ที่นำเสนอ โดย B. A. Delail และคณะ [12] ซึ่งใช้กล้องที่ติดตั้งอยู่ในสมาร์ท โฟนในการระบุตำแหน่ง เริ่มต้น และใช้เซ็นเซอร์ความเฉื่อย (Inertial sensor) ในการ เฝ้าติดตามการเดินของผู้ใช้งาน เพื่อคำนวณตำแหน่งปัจจุบัน โดยมีการใช้ความเป็นจริงเสริม (Augmented reality) ในการ แสดงผลข้อมูลของห้องต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในกล้อง ข้อดี สามารถใช้ข้อมูลจากส่วนอื่นในการคำนวณหาผลลัพธ์ ของอีกส่วน ทำให้ได้ก่าตำแหน่งที่แม่นยำมากขึ้น ข้อจำกัด หากมีการผสมผสานข้อมูลเป็นจำนวนมาก ระบบ จะมีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้ผู้พัฒนาและผู้ดูแลระบบ ต้องใช้เวลาในการพัฒนาและบำรุงรักษาระบบมากขึ้น
- ระบบ Google Tango ที่พัฒนาขึ้นโคยทีมวิจัยจาก Cologne Intelligence [13] ซึ่งใช้เซ็นเซอร์ประเภทต่าง ๆ รวมถึงกล้อง ที่ติดตั้งอยู่ในสมาร์ทโฟนในการประมวลผลที่สำคัญ 3 ประการ คือ (1) การเรียนรู้และรู้จำสถานที่ (Area learning) เพื่อช่วยระบุตำแหน่งตั้งต้นและแก้ไขปัญหา sensor drift (2) การเฝ้าติดตามการเคลื่อนใหว (Motion tracking) เพื่อ ช่วยระบุตำแหน่งและทิศทางการหันในปัจจุบัน และ (3) การรับรู้ความลึก (Depth perception) ด้วยอุปกรณ์พิเศษใน ระบบนำทาง เพื่อช่วยให้การคำนวณตำแหน่งและทิศทางมี ความแม่นยำมากขึ้น โดยในการแสดงผล จะมีการใช้ความ เป็นจริงเสริม (Augmented reality) เช่น เส้นสมมติที่ลากลง ไปบนพื้นทางเดินในมุมมอง 3 มิติ ฯลฯ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งาน สามารถเดินไปยังจุดหมายปลายทางได้โดยง่าย ทั้งนี้ ผู้ดูแล ระบบจะต้องถืออุปกรณ์นี้ ทำการเดินสำรวจอาคารเพื่อเก็บ ข้อมูลภาพและความลึก และให้ระบบทำการประมวลผลไว้ ก่อนล่วงหน้า จึงจะสามารถใช้นำทางต่อไปได้ ข้อดี สามารถระบุตำแหน่งและทิศทางการหันได้แม่นยำ

เนื่องจากมีการใช้เซ็นเซอร์วัคความลึก (Depth sensor)
ข้อจำกัด อุปกรณ์ที่ใช้งานได้มีเพียงไม่กี่รุ่น เนื่องจากต้องมี
กุณสมบัติที่จำเป็น เช่น มีเซ็นเซอร์วัคความลึก มีฮาร์คแวร์ที่
ประมวลผลแบบซับซ้อนได้ ฯลฯ ปัจจุบันจึงมีการวิจัยและ

พัฒนา ARCore และ ARKit เพื่อให้สำหรับใช้งานกับสมาร์ท โฟนที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนครอยค์และ iOS ได้ [14]

กณะผู้พัฒนาต้องการพัฒนาระบบนำทางในอาการ ที่ใช้ ต้นทุนต่ำ และสามารถใช้งานได้ง่าย โดยผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้อง ซื้ออุปกรณ์อื่นหรือพกพาอุปกรณ์พิเศษเพิ่มเติม จึงเลือกใช้ วิธีการนำทางที่ใช้กล้องเป็นเซ็นเซอร์ในการรับข้อมูลสภาวะ แวดล้อม และคำนวณหาตำแหน่งรวมถึงทิสทางการหันของ ผู้ใช้งานได้ โดยไม่จำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์เสริมอื่นในอาการ อีก ทั้งนี้ เนื่องจากวิธีการนี้ ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถนำสมาร์ท โฟนซึ่งส่วนใหญ่มีกล้องติดตั้งอุยู่ด้วย มาเป็นอุปกรณ์นำทางได้

# 3. ระบบนำทางภายในอาคารด้วยความเป็นจริง เสริม

จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการนำทางภายในอาคารที่มี การใช้งานกันอยู่ในปัจจุบัน ทั้งแบบคั้งเคิมและแบบที่มีการนำ เทคโนโลยีเข้ามาช่วย คณะผู้วิจัยและพัฒนาจึงทำการออกแบบ ระบบ ดังนี้

# 3.1 ข้อกำหนดและความต้องการพื้นฐานของระบบ

ระบบนำทางในอาคารด้วยความเป็นจริงเสริมที่คณะผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้นและนำเสนอในบทความนี้ มีข้อกำหนดและความ ต้องการพื้นฐาน ดังนี้

- สามารถระบุตำแหน่งปัจจุบันของผู้ใช้และทิสทางการหัน ของผู้ใช้ได้ โดยผู้ใช้งานจะต้องส่องกล้องไปยังบริเวณที่มี จุดสำคัญหรือมาร์กเกอร์ (Marker) ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ป้ายบอกทาง หมายเลขห้อง เป็นต้น เพื่อให้ระบบทำการ วิเคราะห์ข้อมูลจากภาพที่ได้ และคำนวณหาตำแหน่งและทิส ทางการหันของผู้ใช้ในปัจจุบัน การแสดงตำแหน่งและทิส ทางการหันปัจจุบันของผู้ใช้งาน จะแสดงบนแผนที่มุมบน ของชั้นอาการนั้น ๆ
- เมื่อผู้ใช้ระบุจุดหมายปลายทางที่ต้องการไป ระบบจะ คำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุด ในที่นี้ จะใช้ Dijkstra's algorithm [15] ซึ่งเป็นอัลกอรึทึมสำหรับค้นหาเส้นทางที่สั้น

- ที่สุดจากโหนดหนึ่งไปยังอีกโหนดหนึ่งในโครงสร้างข้อมูล ประเภทกราฟ โดยจะต้องมีเส้นทาง (path) เชื่อมโยงระหว่าง โหนดทั้งสอง
- การแสดงเส้นทางที่สั้นที่สุดไปยังจุดหมายปลายทางแบบ 3 มิติ จะแสดงในรูปแบบของลูกสร ซึ่งจะถูกเสริมเข้าไป (augment) ในภาพที่กำลังแสดงอยู่บนหน้าจอ บนตำแหน่งที่ ตรวจพบมาร์กเกอร์ เสมือนกับเป็นส่วนหนึ่งของสถานที่นั้น หัวลูกสรจะชี้ไปตามเส้นทางที่กำนวณได้ ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ สามารถเดินไปในทิศทางได้อย่างถูกต้อง
- ผู้ใช้งานสามารถเลือกแสดงเส้นทางแบบ 2 มิติ บนแผนที่มุม บนของชั้นอาการได้ เพื่อมองภาพรวมของเส้นทางที่จะไปยัง จุดหมายปลายทาง โดยระบบจะวาดเส้นแสดงเส้นทางจาก ตำแหน่งปัจจุบันที่กำนวณได้ล่าสุด ไปยังจุดหมายปลายทาง
- ระบบนำทางที่นำเสนอ ไม่ใช่ระบบที่นำทางตลอดเวลา กล่าวคือ ระบบจะไม่ปรับปรุง (update) ตำแหน่งปัจจุบันที่ แสดงบนแผนที่มุมบน และไม่สามารถแสดงลูกสรชี้ทิสทาง บนภาพที่รับจากกล้องตลอดระยะทางที่เดินไปได้ แต่เป็น ระบบที่ให้ผู้ใช้เดินไปในทิสทางที่ระบบได้แนะนำไว้ก่อน หน้า จนถึงจุดที่ต้องตัดสินใจ (เช่น ทางแยก) หากผู้ใช้เกิด ความไม่แน่ใจ ก็สามารถนำสมาร์ทโฟนส่องกล้องไปยัง มาร์กเกอร์ธรรมชาติ เพื่อให้ระบบแสดงทิสทางที่จะเดิน ต่อไป
- ผู้ติดตั้งและดูแลระบบ จะต้องจัดเตรียมข้อมูลรูปภาพของ
  บริเวณที่มีจุดสำคัญหรือมาร์กเกอร์ตามธรรมชาติ โดยเฉพาะ
  อย่างยิ่งบริเวณที่เป็นทางแยก เพื่อให้ระบบทำการรู้จำไว้
  ล่วงหน้า และจะต้องระบุตำแหน่งและทิสทางการหันของ
  มาร์กเกอร์ทุกจุด ไว้บนแกนพิกัดของแผนที่มุมบนของชั้น
  อาคาร ในที่นี้ จะใช้เครื่องมือที่ชื่อว่า Vuforia [16] ซึ่งเป็น
  ชุดเครื่องมือพัฒนาซอฟต์แวร์ความเป็นจริงเสริม
  (Augmented Reality SDK) ที่มีความสามารถในการรู้จำ
  มาร์กเกอร์ และสามารถคำนวณตำแหน่งและทิสทางการหัน
  ของกล้องเทียบกับตัวมาร์กเกอร์นั้น ๆ ได้

เมื่อระบบสามารถคำนวณตำแหน่งและทิศทางการหัน ของกล้องเทียบกับตัวมาร์กเกอร์ ได้แล้ว ระบบก็จะสามารถนำ วัตถุเสมือน ไปจัดวางบริเวณมาร์กเกอร์นั้น ณ ตำแหน่งและ ทิศทางที่ต้องการได้ ภาพที่ได้จึงมีความเสมือนจริง หากผู้ใช้ ขยับหรือหมุนกล้อง วัตถุเสมือนที่แสดงก็จะปรับขนาดและ ทิศทางให้สอดคล้องกับมุมกล้องเสมือนว่ามีวัตถุนั้นอยู่ในโลก แห่งความเป็นจริง Vuforia นั้นสนับสนุนมาร์กเกอร์ได้ หลากหลาย เช่น Image Targets, 3D Multi-Target, และ Frame Marker เป็นต้น นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการพัฒนาแอปพลิเก ชันทั้งบนระบบปฏิบัติการแอนครอยค์และ iOS

### 3.2 โครงสร้างของแผนที่

ข้อมูลเบื้องต้นที่ระบบต้องการ คือ แผนผังภาพมุมบนของแต่ ละชั้นในอาคาร ในขั้นตอนการพัฒนานั้น เริ่มจากการนำแผน ที่มากำหนดโหนด (Node) ไว้ตามตำแหน่งต่าง ๆ โดยสามารถ แบ่งประเภทของโหนดได้ดังนี้

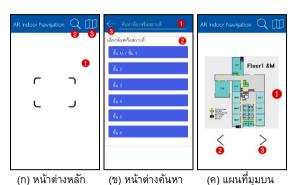
- โหนดหน้าห้อง โหนคประเภทนี้จะอยู่ในรายชื่อสถานที่ที่ สามารถค้นหาได้ มักจะใช้เฉขหน้าห้องเป็นมาร์กเกอร์
- โหนดทางเลี้ยวหรือทางแยก ใช้ในการกำนวณหาเส้นทางที่ สั้นที่สุดไปยังจุดหมายปลายทาง โดยจะมีการกำหนดสิ่งที่มี อยู่ตามธรรมชาติในบริเวณนั้นเป็นมาร์กเกอร์ เพื่อให้ผู้ใช้ สามารถส่องมาร์เกอร์เหล่านี้ได้
- โหนดป้ายบอกทาง เป็นตำแหน่งที่มีการกำหนดมาร์เกอร์ เพิ่มเดิม โหนดนี้ทำหน้าที่เสมือนเป็นป้ายบอกทางใน ระหว่างทางที่เดินไป โหนดประเภทนี้มีความสำคัญน้อยกว่า โหนด 2 ประเภทข้างต้น

เมื่อกำหนดโหนดต่าง ๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอน ต่อไป คือ การสร้างเส้นทาง (Path) เชื่อมโยงระหว่างโหนด ต่อจากนั้น คือการนำเข้ามาร์เกอร์และกำหนดตำแหน่งและทิส ทางการหันของมาร์กเกอร์บนโหนดต่าง ๆ ในที่นี้ ผู้พัฒนาได้ เลือกใช้ Unity3D เป็นเครื่องมือในการสร้างแผนที่

ในการนำเข้ามาร์กเกอร์นั้น ผู้พัฒนาทำการเดินสำรวจ สถานที่จริง และถ่ายภาพมาร์กเกอร์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ณ ตำแหน่งโหนดต่าง ๆ (รูปที่ 1) โดยในการใช้งานจริงนั้น ระบบจะต้องสามารถรู้จำ (recognize) มาร์กเกอร์แต่ละตัวได้ กระบวนการรู้จำเหล่านี้ จะใช้ความสามารถของ Vuforia เพื่อ สร้างโมเดลสำหรับการรู้จำมาร์กเกอร์ทั้งหมดที่ใช้งานใน อาการนั้น ๆ



รูปที่ 1 ตัวอย่างมาร์กเกอร์



รูปที่ 2 ส่วนต่อประสานกับผู้ใช้งาน

# ส่วนต่อประสานกับผู้ใช้งาน

ส่วนต่อประสานกับผู้ใช้งาน (User interface) และหน้าที่การ ทำงานของแต่ละส่วน มีราชละเอียดดังนี้

#### • หน้าต่างหลัก

- รูปที่ 2(ก) แสดงส่วนของหน้าต่างหลัก ประกอบไปด้วย
  - หมายเลข 1 คือ ส่วนแสดงภาพจากกล้อง
  - หมายเลข 2 คือ ปุ่มค้นหา ใช้สำหรับค้นหาจุดหมาย ปลายทางที่ต้องการจะไป เมื่อกดปุ่มนี้ จะเปลี่ยนหน้า แสดงผลเป็นหน้าต่างค้นหา ดังรูปที่ 2(ข)
  - หมายเลข 3 คือ ปุ่มแผนที่ สำหรับเปลี่ยนการแสดงผล เป็นโหมคดูแผนที่มุมบนของแต่ละชั้นภายในอาคาร

#### • หน้าต่างค้นหา

- รูปที่ 2(ข) แสดงส่วนของหน้าต่างค้นหา ซึ่งประกอบไปด้วย
  - หมายเลข 1 คือ แถบค้นหา ผู้ใช้สามารถพิมพ์หมายเลข ห้อง หรือชื่อห้อง/สถานที่ที่ต้องการค้นหา และกดเลือก ผลลัพธ์เพื่อกำหนดเป็นจุดหมายปลายทาง
  - หมายเลข 2 คือ ลิสต์รายชื่อของชั้นภายในอาคาร เมื่อ ผู้ใช้กดเลือกชั้นใดชั้นหนึ่ง ระบบจะแสดงรายชื่อห้อง/ สถานที่ในชั้นอาคารนั้น ผู้ใช้สามารถกดเลือกเป็น จดหมายปลายทาง
  - หมายเลข 3 คือ ปุ่มย้อนกลับ กดเพื่อย้อนกลับ ไปยัง
     หน้าต่างก่อนหน้าได้

# • หน้าต่างแผนที่มุมบน

รูปที่ 2(ค) แสดงหน้าต่างแผนที่มุมบน ประกอบไปด้วย

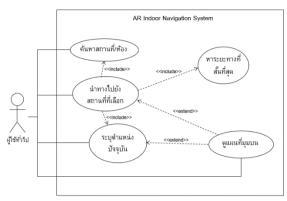
- หมายเลข เ คือ แผนที่มุมบนของแต่ละชั้น โดยระบบ จะแสดงตำแหน่งและทิศทางการหันของผู้ใช้
- หมายเลข 2 คือ ปุ่มก่อนหน้า ผู้ใช้งานสามารถเลื่อนดู
   แผนที่มุมบนของชั้นอาคารที่อยู่ในถำคับก่อนหน้า
- หมายเลข 3 คือ ปุ่มถัดไป ผู้ใช้งานสามารถเลื่อนดูแผนที่มุมบนของชั้นอาคารที่อยู่ในลำดับถัดไป

#### 3.4 การทำงานของระบบ

ผู้พัฒนาใช้ Unity3D engine ในการสร้างแผนที่ และใช้ภาษา
C# ในการพัฒนาแอปพลิเคชัน โดยมีการใช้งานส่วนเสริม
Vuforia SDK เพื่อช่วยในการรู้จำมาร์กเกอร์ที่ปรากฏอยู่ใน
กล้อง และใช้ Unity3D engine เพื่อสร้างภาพลูกศรที่เป็นความ
เป็นจริงเสริม ซึ่งจะถูกใส่เข้าไปในจุดที่ตรวจพบมาร์กเกอร์

ฟังก์ชันการทำงานหลัก ๆ สามารถแสคงได้ด้วย Use Case Diagram ในรูปที่ 3 รายละเอียคการทำงานของ Use Case ของผู้ใช้ทั่วไป ได้แก่

- ค้นหาสถานที่/ห้อง ภายในอาคาร เป็นการค้นหาและตอบโต้ ของระบบโดยอัตโนมัติ เมื่อป้อนคำ เช่น คำว่า "ห้องพัก" เข้าไป ระบบจะคัดเลือกรายชื่อสถานที่ทั้งหมดในอาคารที่ ประกอบไปด้วยคำว่า "ห้องพัก" มาแสดงทั้งหมด
- นำทางไปยังสถานที่ที่เลือก เป็นการสั่งงานให้ระบบเริ่มการ นำทางไปยังสถานที่ที่เลือกไว้ เมื่อผู้ใช้เลือกสถานที่ที่ ต้องการแล้ว ระบบจะสร้างเส้นทางที่สั้นที่สุดจากตำแหน่ง ปัจจุบันที่กำนวณได้จากมาร์กเกอร์ที่ตรวจพบล่าสุด
- ดูแผนที่มุมบน แผนที่มุมบนสามารถแสดงตำแหน่งและทิส ทางการหันล่าสุดของผู้ใช้งาน ที่ระบบคำนวณได้จากมาร์ก เกอร์ตัวสุดท้ายที่ตรวจพบ และจะแสดงเส้นทางสำหรับการ นำทางหากผู้ใช้งานได้กำหนดจุดหมายปลายทางและเริ่มการ นำทางแล้ว
- ระบุตำแหน่งปัจจุบัน หากผู้ใช้งานต้องการทราบตำแหน่ง
  ปัจจุบันที่ ผู้ใช้งานต้องส่องกล้องไปยังมาร์กเกอร์ที่มีอยู่ตาม
  ธรรมชาติ แล้วระบบจะทำการรู้จำมาร์กเกอร์ โดยจะให้ค่า
  ของมาร์กเกอร์ที่มีความคล้ายคลึงกันมากที่สุดและมีค่าความ
  คล้ายคลึงเกินกว่าค่าที่กำหนด (threshold) จากนั้นระบบจะ
  คำนวณตำแหน่งและทิศทางการหันของผู้ใช้ให้โดยอัตโนมัติ
  การแสดงผล จะมี 2 ลักษณะ ดังนี้



รูปที่ 3 แผนภาพ Use Case Diagram ของระบบ

- หากในขณะนั้นผู้ใช้ยังไม่ได้เลือกจุดหมายปลายทาง ระบบจะแสดงข้อมูลของสถานที่นั้น ๆ
- หากผู้ใช้เลือกจุดหมายปลายทางแล้ว ระบบจะแสดง ลูกสรความเป็นจริงเสริม โดยหัวลูกสรจะชี้ไปใน ทิสทางที่สั้นที่สุด ที่จะนำทางไปสู่จุดหมายปลายทางที่ เลือกไว้

#### 4. ผลการทดสอบ

ระบบนำทางภายในอาคารค้วยความเป็นจริงเสริม เป็นระบบ
การนำทางที่ทำงานบนสมาร์ทโฟนระบบปฏิบัติการแอน
ครอยค์ โดยไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์เสริมอื่นใด ระบบจะใช้
ข้อมูลภาพมาร์กเกอร์ที่ได้จากกล้องบนสมาร์ทโฟนแบบ Realtime ในการค้นหาว่าผู้ใช้อยู่บริเวณใดในอาคาร อาศัยข้อมูล
ตำแหน่งและทิศทางการหันของมาร์กเกอร์นั้นในการคำนวณ
ตำแหน่งและทิศทางการหัน นอกจากนี้หากผู้ใช้งานเลือก
จุดหมายปลายทางที่ต้องการให้ระบบนำทางไว้แล้ว ระบบก็จะ
แสดงความเป็นจริงเสริม ซึ่งกี่คือ ลูกศรชี้ทาง ทาบทับลงบน
บริเวณที่ตรวจพบมาร์กเกอร์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานทราบว่า
จะต้องเดินไปในทิศทางใดจึงจะไปสู่จุดหมายปลายทางที่
ต้องการ

ผู้พัฒนาได้แบ่งการทคสอบระบบเป็น 2 ส่วน ใน ส่วนแรกจะเป็นการทคสอบการทำงานของแอปพลิเคชัน และ ส่วนที่สองเป็นการทคสอบประสิทธิภาพของการรู้จำสถานที่ ด้วยมาร์กเกอร์ โดยวัดค่าความแม่นยำในการรู้จำเมื่อถ่ายภาพ มาร์กเกอร์จากระยะและมุมที่แตกต่างกัน ผลการทคสอบ มี ดังนี้

# (ค) แผนที่มุมบน (ก) หน้าต่างหลัก (ข) หน้าต่างคันหา

รปที่ 5 ส่วนแสคงผลหน้าจอพื้นฐาน

# (ก) ลูกศรชี้ทาง (ณ จุดตั้งต้น)

(ข) แผนที่มุมบน (ณ จุดตั้งตัน)



(ค) ลูกศรชี้ทาง (ระหว่างทาง) (ง) แผนที่มุมบน (ระหว่างทาง)



รูปที่ 4 ส่วนแสดงผลในโหมดของการนำทาง รูป (ก) และ (ค) แสดง ลูกศรชี้นำทางที่วาคซ้อนทับลงบนมาร์กเกอร์ ส่วนรูป (ข) และ (ง) แสคงเส้นทางในภาพมุมบน พร้อมตำแหน่งและทิศทางการหัน ล่าสุดของผู้ใช้งาน และเส้นทางไปสู่จุดหมายปลาย

#### 4.1 การทดสอบการทำงานของแอปพลิเคชัน

ในส่วนนี้จะเป็นการทคสอบขั้นตอนการทำงานของแอปพลิเค ชั้น เพื่อทคสอบว่าระบบสามารถทำงานได้ตามข้อกำหนดและ ความต้องการพื้นฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ (validation) โดยได้ ทดสอบการทำงานในหน้าต่างของแอปพลิเคชัน ดังนี้

#### 1) หบ้าต่างหลัก

ในหน้าต่างหลักสามารถแสดงผลข้อมูลภาพจากกล้อง หลังบนสมาร์ทโฟนของผู้ใช้งาน เมื่อเริ่มต้นการใช้งาน ระบบ จะแสคงคำแนะนำให้ผู้ใช้ส่องกล้องไปยังจุคต่าง ๆ รอบตัว เพื่อให้ระบบรับภาพของมาร์กเกอร์ และนำข้อมูลไปคำนวณหา ตำแหน่งและทิศทางการหันของผู้ใช้งานต่อไป ดังรูปที่ 5(ก)

#### 2) หน้าต่างค้นหาสถานที่

ผู้ใช้งานสามารถค้นหาสถานที่ที่ต้องการไปได้ เมื่อ ผู้ใช้งานพิมพ์คำค้นลงในช่องค้นหา ระบบสามารถคัดกรอง และแสดงเฉพาะชื่อสถานที่ที่มีกำค้นหานั้น ผู้ใช้สามารถล้าง คำค้นเพื่อให้กลับมาแสคงชื่อสถานที่ทั้งหมคได้ด้วยป่ม กากบาทด้านขวา ดังรูปที่ 5(ข)

# 3) หน้าต่างแผนที่มุมบน

ปุ่มรูปแผนที่ที่อยู่มุมบนขวาของหน้าต่าง ใช้สำหรับ แสดงแผนที่มุมบนของอาการ

- เมื่อผู้ใช้งานกดปุ่มดังกล่าวโดยยังไม่ได้เริ่มต้นการนำ ทาง ระบบสามารถแสดงแผนที่มุมบนของแต่ละชั้นอาการ โดยผู้ใช้งานสามารถกดปุ่มลูกศรซ้ายหรือขวา เพื่อเลื่อนดูแผน ที่มุมบนของชั้นอาการก่อนหน้าหรือถัดไปได้ ดังรูปที่ 5(ก)
- ในกรณีที่ผู้ใช้งานกดปุ่มดังกล่าวโดยที่ผู้ใช้งานได้ เลือกสถานที่ปลายทางและเริ่มการนำทางแล้ว ระบบสามารถ แสคงแผนที่มุมบนเฉพาะชั้นอาการที่ผู้ใช้งานอยู่ในปัจจุบัน และชั้นอาการที่จุดหมายปลายทางอยู่ได้ และสามารถแสดง ตำแหน่งและทิศทางการหันล่าสุด รวมถึงเส้นทางไปสู่ ปลายทางใค้ คังรูปที่ 4(ข) และรูปที่ 4(ง)

#### 4) หน้าต่างนำทาง

เมื่อผู้ใช้งานเลือกสถานที่ที่ต้องการไป และนำกล้องส่อง ไปยังบริเวณที่มีมาร์กเกอร์อยู่ ระบบสามารถแสดงลูกศรที่เป็น วัตถุกวามจริงเสริมไว้เหนือมาร์กเกอร์ โดยหัวลูกศรสามารถชื้ ไปยังทิศทางที่ผู้ใช้ควรเดินต่อไป และเมื่อผู้ใช้งานกดปุ่มเพื่อ แสดงแผนที่มมบน ระบบสามารถแสดงแผนที่มมบนพร้อม ตำแหน่ง ทิศทางการหันถ่าสุดของผู้ใช้งาน และเส้นทางไปยัง จุดหมายปลายทางไว้บนแผนที่มุมบนได้ ดังรูปที่ 4

# 4.2 การทดสอบประสิทธิภาพของการรู้จำสถานที่ด้วย มาร์กเกอร์ ภายใต้สภาวะการใช้งานจริง

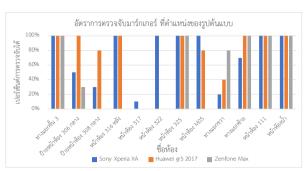
ในการทดสอบประสิทธิภาพของการรู้จำสถานที่โดยตรวจหา มาร์กเกอร์ธรรมชาติภายใต้สภาวะการใช้งานจริงนั้น ผู้วิจัยและพัฒนาได้เลือกใช้สิ่งที่มีอยู่หรือติดตั้งอยู่แล้วภายใน อาการกณะเทกโนโลยีสารสนเทส สถาบันเทกโนโลยีพระจอม เกล้าเจ้ากุณทหารถาดกระบัง มากำหนดเป็นมาร์กเกอร์ให้กับ ระบบนำทาง จากนั้นทำการทดสอบประสิทธิภาพในการรู้จำ มาร์กเกอร์แต่ละตัว โดยกำหนดตัวแปรในการทดสอบ 3 ตัว แปร ได้แก่ (1) ระยะถ่ายภาพ (เทียบกับระยะถ่ายภาพมาร์ก เกอร์ที่เก็บไว้ในฐานข้อมูลของระบบ) (2) มุมมองของกล้อง เทียบกับเส้นตั้งฉากที่ลากออกจากระนาบของมาร์กเกอร์ และ (3) รุ่นของสมาร์ทโฟนที่ใช้ทดสอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ในส่วนของระยะถ่ายภาพนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดระยะถ่ายภาพ หน้าตรงของมาร์กเกอร์ในการทดสอบที่ 0 เมตร ±1 เมตร และ ±2 เมตร โดยเทียบจากตำแหน่งที่ถ่ายภาพดันแบบเพื่อ ทำการรู้จำและเก็บไว้ในฐานข้อมูลของระบบ
- ในส่วนของมุมมองกล้อง ผู้วิจัยได้กำหนดมุมทดสอบที่ 0°, ±30° และ ±45° โดยวัดจากเส้นตั้งฉากที่ลากออกจากระนาบ ของมาร์กเกอร์
- ในส่วนของรุ่นของสมาร์ทโฟนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ กับสมาร์ทโฟนระบบปฏิบัติการแอนครอยค์จำนวน 3 รุ่น ที่ มีความละเอียคของกล้องใกล้เคียงกัน ได้แก่ Sony Xperia XA (13MP), Huawei gr5 2017 (12MP) และ Zenfone Max (13MP)

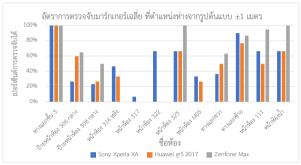
ในแต่ละครั้งของการทคสอบ จะทำการส่องกล้องไปยังมาร์ก เกอร์แต่ละตัวจำนวน 10 ครั้ง และคำนวณค่าเฉลี่ยของการจับคู่ (matching) ได้อย่างถูกต้อง โดยแสดงค่าเป็นเปอร์เซ็นต์

4.2.1 การรู้จำมาร์กเกอร์เมื่อระยะถ่ายภาพต่างกัน รูปที่ 6 แสดงผลลัพธ์ของการทดสอบการจับคู่มาร์กเกอร์ 12 แบบ ณ ตำแหน่งถ่ายภาพที่ระยะ 0, ±1 และ ±2 เมตรจาก ตำแหน่งที่ถ่ายภาพต้นแบบ โดยเป็นการทดสอบภายใต้สภาวะ การใช้งานจริง ผลการทดสอบพบว่า ความถูกต้องในการรู้จำ มาร์กเกอร์ที่ระยะถ่ายที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของมาร์ก เกอร์ที่นำมาใช้ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

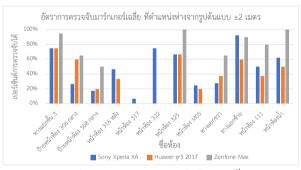
(1) มาร์กเกอร์ที่สามารถรู้จำใค้คืมากในช่วงระยะ ถ่ายภาพที่แตกต่างกัน คือ มีความถูกต้องมากกว่า 70% ในทุก



(ก) ระยะห่างจากตำแหน่งถ่ายภาพต้นแบบ



(ข) ระยะถ่าย  $\pm 1$  เมตร จากตำแหน่งถ่ายภาพต้นแบบ



(ค) ระยะถ่าย ±2 เมตร จากตำแหน่งถ่ายภาพต้นแบบ รูปที่ 6 ความถูกต้องในการจับคู่มาร์กเกอร์ 12 แบบ ณ ตำแหน่ง ถ่ายภาพที่แตกต่างกัน ภายใต้สภาวะการใช้งานจริง โดยใช้ สมาร์ทโฟน Sony Xperia X4 กล้อง 13MP (สีน้ำเงิน), Huawei grs 2017 กล้อง 12MP (สีส้ม) และ Zenfone Max กล้อง 13MP (สีเทา)

อุปกรณ์ ในที่นี้ ได้แก่ ทางแยกชั้น 3, หน้าห้อง 325, หน้า ห้อง 111, หน้าห้องน้ำ, และทางแยกซ้าย ดังแสดงตัวอย่างใน รูปที่ 7(ก) เมื่อสังเกตมาร์กเกอร์เหล่านี้ จะพบว่าเป็นป้าย ข้อความและ/หรือรูปภาพสัญลักษณ์ ที่มีรายละเอียด หาก ต้องการให้การรู้จำสถานที่มีความถูกต้องแม่นยำ ก็ควรที่จะ เลือกใช้มาร์กเกอร์เหล่านี้ในระบบนำทาง ในกรณีที่ไม่มีมาร์ก เกอร์เหล่านี้ในบริเวณที่ต้องการ ผู้ดูแลระบบอาจพิจารณาเพิ่ม รายละเอียดข้อความหรือสัญลักษณ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความ แม่นยำและลดข้อผิดพลาดให้กับการรู้จำสถานที่ของระบบ

- (2) มาร์กเกอร์ที่สามารถรู้จำได้ดีปานกลางในช่วงระยะ ถ่ายภาพที่แตกต่างกัน คือ มาร์กเกอร์ประเภทนี้ส่วนใหญ่ สามารถตรวจจับได้ถูกต้องด้วยอุปกรณ์ทั้ง 3 รุ่น ในที่นี้ ได้แก่ ทางแยกขวา, ป้ายหน้าห้อง 306 กลาง, และป้ายหน้าห้อง 308 กลาง ดังแสดงตัวอย่างในรูปที่ 7(ข) มาร์กเกอร์เหล่านี้แม้จะมี รายละเอียดชัดเจน แต่มีลักษณะคล้ายกลึงกับมาร์กเกอร์อื่น ทำ ให้การตรวจจับผิดพลาดในบางครั้ง โดยรู้จำว่าเป็นมาร์กเกอร์ อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียง แนวทางการแก้ไข คือ ผู้ดูแลระบบ อาจเพิ่มสัญลักษณ์บางอย่างเพื่อทำให้เกิดความแตกต่าง หรือ พัฒนาระบบให้มีความสามารถในการแยกแยะรายละเอียดที่ แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยได้
- (3) มาร์กเกอร์ที่มีความผิดพลาดในการรู้จำมาก แม้จะใช้ อุปกรณ์รุ่นเดียวกันถ่ายภาพในระยะใกล้เคียงกับระยะถ่ายภาพ ต้นแบบ โดยจะมีความแม่นยำลดลงมากหรือไม่สามารถ ตรวจจับ ได้เลย เมื่อถ่ายภาพที่ระยะต่างจากระยะถ่ายภาพ ต้นแบบและ/หรือใช้อปกรณ์ร่นอื่น ได้แก่ หน้าห้อง 316 หลัง, หน้าห้อง 317, หน้าห้อง M05, และหน้าห้อง 322 คั้งแสดง ตัวอย่างในรูปที่ 7(ค) มาร์กเกอร์เหล่านี้มีกระจกเป็น ส่วนประกอบ ทำให้สิ่งที่อยู่หลังกระจกหรือภาพที่สะท้อนอยู่ ในกระจกถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งของมาร์กเกอร์ด้วย วัตถุที่ นำมาใช้เป็นมาร์กเกอร์จึงมีลักษณะเป็น 3 มิติ เมื่อมีการเปลี่ยน ตำแหน่งของการถ่ายภาพเพื่อทำการรู้จำ องค์ประกอบภายใน ของมาร์กเกอร์จึงเปลี่ยนไป ทั้งในแง่ของตำแหน่งและตัว องค์ประกอบเอง การเปลี่ยนแปลงนี้มีมากขึ้นเมื่อสภาวะแสง เปลี่ยน (เวลาที่ถ่ายภาพเพื่อรู้จำต่างจากเวลาที่ถ่ายภาพต้นแบบ) จนทำให้กระจกที่เคยมองทะลูเข้าไปเห็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลัง กลายเป็นกระจกเงาที่สะท้อนภาพบางส่วนหรือทั้งหมคจนมอง ไม่เห็นภาพเบื้องหลัง (หรือกลับกัน) ในกรณีที่วัตถุที่อยู่หลัง กระจกหรือวัตถุที่อยู่หน้ากระจกและสะท้อนเป็นเงาบนกระจก มีการเคลื่อนที่หรือเปลี่ยนไป ก็จะทำให้การรู้จำผิดพลาด หรือไม่สามารถรู้จำได้เลย ผู้ดูแลระบบจึงไม่ควรเลือกมาร์ก เกอร์ที่มีกระจกเป็นส่วนประกอบ ในกรณีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็ ควรจะทำการจำกัดขอบเขตให้มีส่วนของกระจกอยู่ในภาพที่ นำไปทำมาร์กเกอร์น้อยที่สุด โดยการตัดขอบภาพส่วนที่มี กระจกออกไป

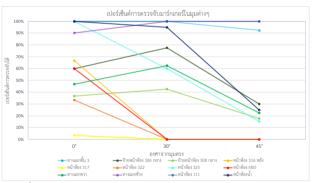


(ก) มาร์กเกอร์ที่สามารถรู้จำได้ดีมาก





(ค) มาร์กเกอร์ที่มีกระจกเป็นส่วนประกอบ รูปที่ 7 มาร์กเกอร์ 3 ประเภท



รูปที่ 8 ความแม่นยำในการตรวจจับ (รู้จำ) มาร์กเกอร์ในมุมต่าง ๆ ของ (1) กลุ่มมาร์กเกอร์ที่สามารถรู้จำได้ดีมากในช่วงระยะภาพที่ แตกต่างกัน (เส้นโทนสีน้ำเงิน) (2) กลุ่มมาร์กเกอร์ที่มีส่วน คล้ายคลึงกับมาร์กเกอร์อื่น (เส้นโทนสีเขียว) (3) กลุ่มมาร์กเกอร์ที่มี กระจกเป็นส่วนประกอบ (เส้นโทนสีแดง)

## 4.2.2 การรู้จำมาร์กเกอร์เมื่อมุมถ่ายภาพต่างกัน

ผลการทดสอบความสามารถในการรู้จำมาร์กเกอร์ เมื่อถ่ายภาพ จากมุมที่แตกต่างกัน แสดงในรูปที่ 8 โดยเป็นการทดสอบถ่าย จากมุมที่เบี่ยงออกจากมุมตั้งฉากกับระนาบของมาร์กเกอร์ (ซึ่ง เป็นมุมที่ใช้ถ่ายภาพต้นแบบเพื่อสร้างมาร์กเกอร์ในฐานข้อมูล) ในที่นี้ทดสอบที่มุม 0° (ตั้งฉากกับมาร์กเกอร์), ±30° และ ±45° ที่ระยะห่างจากมาร์กเกอร์เท่ากับระยะถ่ายภาพต้นแบบ การ ทดสอบจะถ่ายภาพจากอุปกรณ์แต่ละรุ่นในแต่ละมุมจำนวน 10 ครั้ง และแสดงผลเป็นค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องใน การตรวจจับ ผลการทดสอบแสดงด้วยเส้นสีต่าง ๆ โดย แบ่งกลุ่มโทนสีตามประเภทของมาร์กเกอร์ในรูปที่ 7

ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่ามุมที่ใช้ในการถ่ายภาพมี ผลต่อความแม่นยำในการตรวจจับมาร์กเกอร์ โดยองศาที่ เบี่ยงเบนจากทิศทางที่ใช้ถ่ายภาพต้นแบบ (ทิศทางตั้งฉากกับ ระนาบของมาร์กเกอร์) ยิ่งมีค่ามาก ก็จะยิ่งทำให้ความถูกต้องใน การตรวจจับมาร์กเกอร์ลดลง การลดลงของความแม่นยำตาม ขนาคของมุมที่เบี่ยงเบนไป จะยังไม่เค่นชัคในกลุ่มมาร์กเกอร์ที่ มีรายละเอียดและสามารถรู้จำได้ดีมาก (เส้นกราฟโทนสีน้ำเงิน) ยกเว้นหน้าห้องน้ำและหน้าห้อง 325 ที่ความแม่นยำลดลงมาก เมื่อมุมถ่ายภาพเบี่ยงเบนไป ±45° และ ±30° ตามลำคับ เนื่องจากมีส่วนประกอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในมมกล้อง ส่วนมาร์กเกอร์กลุ่มที่มีส่วนคล้ายกับมาร์กเกอร์อื่น (เส้นกราฟ โทนสีเขียว) ความแม่นยำในการรู้จำจะลดลงไปมากอย่างเห็น ใค้ชัดเมื่อต้องตรวจจับจากมุมที่ไม่ใช่มุมตรง และกลุ่มสุดท้าย คือมาร์กเกอร์ที่มีกระจกเป็นส่วนประกอบ (เส้นกราฟโทนสี แดง) จะไม่สามารถตรวจจับจากมุมเอียงตั้งแต่ ±30° ได้เลย เนื่องจากองค์ประกอบในมาร์กเกอร์เป็นวัตถุที่อยู่หลายระนาบ (มีทั้งวัตถุหลังกระจกและวัตถุที่สะท้อนเป็นเงาในกระจก) ทำ ให้ลักษณะที่ปรากฏเปลี่ยนไปจากรูปภาพต้นแบบ โคยสภาพ แสงที่เปลี่ยนไปก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่าง มากยิ่งขึ้นเช่นกัน (กล่าวคือ กระจกเปลี่ยนสภาพจากการมอง ทะลุเป็นกระจกสะท้อน หรือกลับกัน)

4.2.3 การรู้จำมาร์กเกอร์เมื่อใช้งานสมาร์ทโฟนต่างรุ่นกัน ผลการทดลองในรูปที่ 6 แสดงให้เห็นว่าสมาร์ทโฟนที่ต่างกัน มีผลต่อความแม่นยำในการรู้จำมาร์กเกอร์ ความแม่นยำที่ลดลง นี้ จะไม่มีผลต่อการรู้จำสถานที่หากไม่เกิดการรู้จำผิดพลาดไป เป็นสถานที่อื่น (mismatching) เนื่องจากในการใช้งานจริง

ระบบจะทำการตรวจจับเพื่อค้นหามาร์กเกอร์ที่เหมือนกับมาร์ก เกอร์ในฐานข้อมูลอยู่ตลอดเวลา จนกว่าจะพบ และเมื่อตรวจ พบก็จะสามารถแสดงข้อมูลตำแหน่งและทิศทางการหัน ปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง

# 5. สรุปผลการดำเนินงาน

ระบบนำทางภายในอาการด้วยความเป็นจริงเสริม สามารถ
แสดงตำแหน่งและทิศทางการหันของผู้ใช้งานได้เมื่อผู้ใช้ส่อง
กล้องไปยังมาร์กเกอร์ธรรมชาติที่ได้ทำการรู้จำและกำหนดค่า
ไว้ในระบบแล้ว และเมื่อระบุจุดหมายปลายทางที่ต้องการไป
ระบบสามารถแสดงเส้นทางในภาพมุมบน และแสดงลูกศร
เสมือนซ้อนทับไปบนภาพมุมปกติ เพื่อแสดงทิศทางไปยัง
จุดหมายปลายทาง โดยมีข้อความชี้แนะ และสามารถส่งเสียง
เพื่อนำทางได้ การค้นหาสถานที่ที่ต้องการไป ทำได้โดยพิมพ์
ตัวอักษรบางส่วน ระบบจะอำนวยความสะควกโดยแสดงชื่อ
ห้องที่มีส่วนของตัวอักษรนั้น ระบบนำทางที่นำเสนอใน
บทความนี้ แตกต่างจากระบบนำทางแบบต่อเนื่อง คือ เมื่อผู้ใช้
ทราบเส้นทางไปยังจุดหมายแล้ว ผู้ใช้จะต้องเดินตามทางไป
ด้วยตนเอง แต่หากผู้ใช้เกิดความสับสนเมื่อใด ก็สามารถส่อง
กล้องไปยังมาร์กเกอร์ธรรมชาติเพื่อให้ระบบชี้นำทางได้เป็น
ระยะ ๆ

ระบบนำทางที่พัฒนาขึ้นสามารถนำทางได้ในอาการที่มี
การสร้างแผนที่ไว้แล้ว หากต้องการนำระบบไปใช้กับอาการ
อื่น ผู้ดูแลระบบจะต้องจัดทำแผนที่ขึ้นมา และนำเข้าสู่ระบบ
ขั้นตอนการจัดทำและนำเข้าแผนที่ยังต้องอาศัยทักษะในการ
ดำเนินการ กณะผู้วิจัยและพัฒนามีแนวคิดที่จะเพิ่มขีด
กวามสามารถของระบบ โดยจะพัฒนาระบบเสริมที่ช่วยอำนวย
กวามสะควกในการจัดทำและนำเข้าแผนที่ต่อไปในอนาคต
นอกจากนี้ การเพิ่มส่วนตรวจสอบรูปภาพที่จะนำมาใช้ทำมาร์ก
เกอร์ และแจ้งเตือนมาร์กเกอร์ที่ไม่เหมาะสม เพื่อป้องกันการ
รู้จำผิดพลาด ก็เป็นสิ่งที่ผู้พัฒนาวางแผนที่จะดำเนินการ ควบคู่
กับการเพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำในการรู้จำ

#### เอกสารอ้างอิง

[1] "Number of smartphone users worldwide from 2014 to 2020 (in billions)" 2017. [Online]. Available:

- https://www.statista.com/statistics/330695/number-of-smartphone-users-worldwide/
- [2] F. Evennou and F. Marx, "Advanced Integration of WiFi and Inertial Navigation Systems for Indoor Mobile Positioning," EURASIP Journal on Applied Signal Processing, Vol. 2006, pp. 1-11, 2006.
- [3] ล้ำมณี ชะนะมา, สุภกิจ ยงยส และโอฬาร วงส์วิรัตน์. "การศึกษาแนวทางปรับปรุงวิธีการระบุตำแหน่งภายใน อาคาร". NCIT ครั้งที่ 8. หน้า 374-377, ตุลาคม 2559
- [4] กฤษฎา ทองเชื้อ, ทินกฤต งามดี, ธนา หงษ์สุวรรณ, จิระ สักดิ์ สิทธิกร. "ระบบกำหนดตำแหน่งในร่มด้วย เทคโนโลยีบลูทูธ" ปริญญานิพนธ์วิสวกรรมสาสตร บัณฑิต สาขาวิชาวิสวกรรมคอมพิวเตอร์, สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาคกระบัง 2557
- [5] "รู้จักกับ iBeacon เทคโนโลยีบอกพิกัดแห่งอนาคตที่ กำลังมาถึง" 2014. [Online]. Available: https://www .blognone.com/node/57349. [Accessed: 13-Sep-2017].
- [6] I. Gorovyi, A. Roenko, A. Pitertsev, I. Chervonyak, V. Vovk. "Real-Time System for Indoor User Localization and Navigation using Bluetooth Beacons," 2017 IEEE First Ukraine Conference on Electrical and Computer Engineering (UKRCON). 2017. pp. 1025-1030
- [7] V. Renaudin and C. Combettes, "Magnetic, Acceleration Fields and Gyroscope Quaternion (MAGYQ)-Based Attitude Estimation with Smartphone Sensors for Indoor Pedestrian Navigation,". Sensors, vol. 14, pp. 22865-22890, 2014.
- [8] ฐากูล เทพศิริ, ธนบูรณ์ ยงทัศนีย์กุล, ศรัณย์ อินโกสุม. "โปรแกรมสร้างแผนที่ในอาคารบนสมาร์ท โฟน". ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการ การคอมพิวเตอร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาคกระบัง. 2557
- [9] V. Shivam, O. Rohit, V. Sreejith, G.S. Meera, "A Smartphone Based Indoor Navigation System" in Microelectronics (ICM) 2 8 th International Conference 2016. pp.345-348
- [10] E. Deretey, M. T. Ahmed, J. A. Marshall, and M. Greenspan. "Visual Indoor Positioning with a Single

- Camera Using PnP" in International Conference on Indoor Positioning and Indoor Navigation (IPIN). 2015 pp 1-9
- [11] Y. Zheng, G. Shen, L. Li, C. Zhao, M. Li and F. Zhao.
  "Travi-Navi: Self-Deployable Indoor Navigation System," IEEE/ACM Transactions on Networking, Vol. 25, No. 5, October 2017, pp. 2655 2669
- [12] B. A. Delail, L. Weruaga and M. J. Zemerly, "CAViAR: Context Aware Visual Indoor Augmented Reality for a University Campus," in *IEEE/WIC/ACM International* Conferences on Web Intelligence and Intelligent Agent Technology, vol. 3, pp. 286-290, 2012.
- [13] "Google Tango: Augmented Reality Indoor Navigation" [Online]. Available: https://www.cologne-intelligence.de /english/augmented-reality-indoor-navigation/. [Accessed: 15-Sep-2017].
- [14] "ARCore, ARKit: Augmented Reality for everyone, everywhere!" [Online]. Available: https://www.cologneintelligence.de/blog/arcore-arkit-augmented-reality-foreveryone-everywhere/. [Accessed: 15-Dec-2017].
- [15] "Dijkstra's algorithm". [Online]. Available: https://en. wikipedia.org/wiki/Dijkstra's\_algorithm. [Accessed: 15-Sep-2017].
- [16] Qualcomm Inc. "Vuforia SDK". 2017. [Online]. Available: https://developer.vuforia.com/. [Accessed: 14-Sep-2017].